

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3726/2025
04.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Мирослав Васић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Биљана Ђурић, адвокат из ..., ради вршења родитељског права, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 608/24 од 20.11.2024. године, у седници одржаној 04.06.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 608/24 од 20.11.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка, као неоснован.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П2 1866/20 од 19.05.2023. године, која је исправљене решењима истог суда П2 1866/20 од 08.02.2024. године и П2 1866/20 од 01.07.2024. године, ставом првим изреке, заједничка деца парничних странака малолетна ВВ, рођена у ..., дана ... године и малолетни ГГ, рођен у ..., дана ... године, поверавају се мајци АА која ће самостално вршити родитељско право. Ставом другим изреке, лични односи малолетне ВВ и малолетног ГГ, са оцем ББ, одвијаће се према следећем моделу: када су деца у поподневној смени, у периоду од петка од 18,00 часова до недеље у 18,00 часова, тако што ће отац преузимати децу и враћати их на адреси где живе са мајком; када деца иду у преподневну смену, сваког уторка и четвртка у периоду од 16,00 до 18,00 часова, тако што ће отац преузимати децу и враћати их на адресу где живе са мајком; сваки други државни и верски празник и то: Нове године и Ускрс током парне календарске године, а Божић и Први мај током непарних календарских година; половину летњег распуста и половину зимског распуста; крсну славу оца; сваки други рођендан мал.деце и то током парне календарске године. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени – противтужилац ББ да на име доприноса за издржавање малолетне деце ВВ и ГГ плаћа месечни износ од по 15.000,00 динара, укупно 30.000,00 динара, сваког 01-ог до 05-ог у месецу за текући месец, почев од 11.08.2016. године, као дана подношења тужбе па убудуће, док за то

буду испуњени законски услови или док ова одлука не буде измењена другом судском одлуком, исплатом на руке законској заступници – мајци АА. Ставом четвртим изреке, одбијен је противтужбени захтев туженог-противтужиоца ББ којим је тражио да се мал. ВВ и мал. ГГ повере њему на самостално вршење родитељског права, да се уреди начин одржавања личних односа мал. деце и мајке, да се обавезе тужиља-противтужена да на име свог доприноса за издржавање мал. деце плаћа месечно износ од по 12.000,00 динара, укупно 24.000,00 динара, као и предлог за доношење привремене мере којом би се мал. деца поверила њему на самостално вршење родитељског права, којом би се уредио начин одржавања личних односа мал. деце и мајке и којом би се обавезала тужиља-противтужена да на име свог доприноса за издржавање мал. деце плаћа месечно износ од по 10.000,00 динара, укупно 20.000,00 динара, као неоснован. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да на име трошкова парничног поступка тужиљи исплати износ од 376.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 608/24 од 20.11.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог Закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су дана 13.05.2012. године закључиле брак у коме су добили двоје деце и то мал. ВВ, рођену ... године и мал. ГГ, рођеног ... године. Заједница живота парничних странака је престала 2016. године када је тужиља са децом изашла из стана који је власништво мајке туженог и отишла да живи као подстанар. Након доношења привремене мере од 09.09.2021. године, отац одржава редовне контакте са малолетном децом како је то мером предвиђено, при чему мајка излази у сусрет и шире од тог модела виђења уколико тужени затражи да деца из неког разлога буду код њега, а и деца изразе жељу да оду код оца. Тужени је након иселења тужиље засновао нову заједницу живота са женом са којом има дете, сада старо ... године. Према налазу и мишљењу ГЦСР, Одељење Вождовац од 08.06.2021. године и 28.04.2022. године, малолетну децу странака ВВ и ГГ треба поверити мајци на самостално вршење родитељског права, с обзиром на резултате испитивања, процену мајке као способне да препозна и на адекватан начин задовољи потребе мал. деце, календарски узраст деце, досадашњу упућеност деце на мајку која је у садашњем збрињавању била примарни родитељ који је на адекватан начин препознавала и одговарала на развојне, узрастне и здравствене потребе деце, као и да препознаје значај и улогу оца у даљем развоју деце. Предложен је модел виђања

оца са малолетном децом наведен у ставу другом изреке првостепене одлуке. Комисија судских вештака Клинике за психијатријске болести „Др. Лаза Лазаревић“ се изјаснила да мал.деца имају очуване емоционалне односе са оба родитеља, да децу треба поверити мајци АА на самостално вршење родитељског права уз најшири модел виђења оца са децом. Малолетна ВВ је ... разред основне школе, а малолетни ГГ ... разред основне школе и њихове потребе су утврђене и ближе наведене у побијаној пресуди. Тужилца је запослена као ... у ... са месечном зарадом од 1.100 евра, а тужени је власник ... од 12.03.2018. године, а потребе и трошкови родитеља су утврђени ближе у самој пресуди.

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилан је закључак нижестепених судова да је у најбољем интересу малолетне деце да буду поверена на самостално вршење родитељског права тужили, да се одржавање личних односа малолетне деце са туженим одвија према моделу наведеном у налазу и мишљењу ГЦСР, Одељење Вождовац од 28.04.2022. године, уз обавезу туженог да доприноси издржавању сваког детета у месечном износу од по 15.000,00 динара.

Чланом 3. став 1. Конвенције о праву детета, прописано је да у свим активностима које се тичу деце од примарног значаја су интереси детета, без обзира на то да ли их спроводе јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни органи или законодавна тела. Ставом 2. истог члана, прописано је да се државе чланице обавезују да детету обезбеде такву заштиту и бригу која је неопходна за његову добробит узимајући у обзир права и обавезе његових родитеља, законских старатеља или других појединаца, а који су правно одговорни за дете и предузимају у том циљу све потребне законодавне и административне мере. Ова обавеза преузета је чланом 6. став 1. Породичног закона, којим је прописано да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета.

Одредбом члана 61. став 1. Породичног закона, прописано је да дете има право да одржава личне односе са родитељем са којим не живи.

Одредбом члана 266. став 1. Породичног закона, прописано је да је у спору за заштиту права детета и у спору за вршење, односно лишење родитељског права, суд увек дужан да се руководи најбољим интересом детета.

Одредбом члана 270. Породичног закона, прописано је да је, пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права, суд дужан да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима.

Најбољи интерес детета, којим је суд дужан да се руководи у спору за заштиту права детета је правни стандард који чини неколико елемената процене и то узраст и пол детета, његове жеље и осећања, с обзиром на узраст и зрелост, емотивне потребе. У конкретном случају, имајући у виду утврђено чињенично стање, налаз и мишљење органа старатељства и комисије судских вештака, као и изјаве и жеље малолетне деце, Врховни суд налази да је правилан закључак нижестепених судова да је у најбољем интересу малолетне деце да живе у домаћинству са мајком, уз начин одржавања

личних односа са оцем према моделу који је дат од стране органа старатељства од 28.04.2022. године, уз обавезу оца да доприноси издржавању малолетне деце.

Неосновани су наводи ревизије да је погрешно цењен налаз и мишљење органа старатељства и да је занемарен модел виђања предложен од стране комисије вештака, с обзиром да су нижестепени судови управо ценећи све ове доказе, узимајући у обзир и изјаве малолетне деце, проценили да предвиђени модел виђања малолетне деце са оцем погодује њиховом најбољем интересу и њиховим развојним потребама. Мишљење органа старатељства дато је након информативно дијагностичког интервјуа са мајком, теренске посете породици где мал. деца живе са мајком, опсервације односа мајке са децом, али и опсервације и разговора са мал.децом без присуства мајке, након чега је процењен најбољи интерес деце. Наиме, када је у питању најбољи интерес детета, суд процењује све околности конкретног случаја, способност родитеља да кроз комуникацију са дететом задовољи потребе детета, водећи рачуна и о узрасту деце. Нижестепени судови су имали у виду да је мајка малолетне деце процењена као способна да препозна и на адекватан начин задовољи потребе малолетне деце, да омогућава и шири модел виђања уколико тужени то затражи а и деца изразе жељу да оду код оца, па су полазећи и од календарског узраста деце, досадашњу упућеност деце на мајку, која је била примарни родитељ и која је на адекватан начин препознавала и одговарала на развојне, узрастне и здравствене потребе деце и улогу оца у даљем развоју деце, правилно одредио модел виђања као у изреци.

Другостепени суд је правилно оценио жалбене наводе у односу на модел виђања дат од стране органа старатељства, који разлози су јасни и прихватљиви за овај суд.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

Захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка је одбијен јер тужени није успео у поступку по ревизији.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић